

Seat No. : _____

MA-106

May-2017

M.Com., Sem.-II

407 – Financial Services

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

1. (A) ફેક્ટરીંગ એટલે શું ? સ્થાનિક ફેક્ટરીંગની પદ્ધતિ સમજાવો. 7
અથવા
ક્રેડિટ રેટિંગ એટલે શું ? ક્રેડિટ રેટિંગ એજન્સી દ્વારા સાધનનું રેટિંગ નક્કી કરવાની પ્રક્રિયા સમજાવો.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈ બેના જવાબ લખો : 4
(1) ભૌતિક શેર (Physical share) ને ડી-મેટ (De-mat) શેરમાં કેવી રીતે પરિવર્તિત કરી શકાય ?
(2) ફોરફેટિંગ (Forfeiting) એટલે શું ? ફોરફેટિંગ (forfeiting) વ્યવહારો સાથે સંકળાયેલા પદ્ધતિ જણાવો.
(3) નાણાકીય વિશ્લેષણ એટલે શું ? નાણાકીય વિશ્લેષણ માટે ક્રેડિટ રેટિંગ એજન્સી દ્વારા કઈ વિવિધ બાબતોને ધ્યાનમાં રાખવામાં આવે છે ?
- (C) નીચેનામાંથી કોઈ ત્રણના જવાબ લખો : 3
(1) ડી-મેટ ખાતું ખોલવા માટે કયા દસ્તાવેજો જરૂરી છે ?
(2) CAREનું પુરૂ નામ લખો.
(3) "ડીફોલ્ટ સ્ટડી" (Default study) સ્પષ્ટ કરો.
(4) ડીપોઝિટરીની પ્રક્રિયામાં કસ્ટોડિયનની ભૂમિકા સમજાવો.
2. (A) ભારતમાં મરચન્ટ બેન્કર્સની પૂર્વ-શેર ઇશ્યુ (પ્રિ-ઇશ્યુ) જવાબદારી (ફરજ) જણાવો. 7
અથવા
ભારતના વિવિધ ગૃહ ધિરાણ સંસ્થાનો વિષય વર્ણવો.
- (B) નીચેનામાંથી કોઈ બેના જવાબ લખો : 4
(1) હોમ ઇક્વિટી લોન એટલે શું ?
(2) રીવર્સ મોર્ટગેજ લોનની રકમ લોન લેનાર ક્યાં વાપરી શકે છે ?
(3) કોમ્પલાયન્સ ઓફિસરની પબ્લિક ઇશ્યુમાં ભૂમિકા સમજાવો.

(C) નીચેનામાંથી કોઈ ત્રણના જવાબ લખો :

3

- (1) બુટીક ઈન્વેસ્ટમેન્ટ એકમ એટલે શું?
- (2) IPO નું પુરું નામ લખો.
- (3) "હોમ પરચેસ લોન" સ્પષ્ટ કરો.
- (4) ગૃહ ધિરાણમાં અગ્રણી સંસ્થાનું નામ જણાવો.

3. (A) શેડ્યુલ (Scheduled) વેપારી બેન્કોના વિવિધ પ્રકારોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.

7

અથવા

જીવન વીમો એટલે શું? જીવન વીમાના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો.

(B) નીચેનામાંથી કોઈ બેના જવાબ લખો :

4

- (1) માઈક્રો-ફાઈનાન્સના શું કાયદા છે?
- (2) અગ્રતા ક્ષેત્રના ધિરાણના વિવિધ વિસ્તારો જણાવો.
- (3) RRB એટલે શું?

(C) નીચેનામાંથી કોઈ ત્રણના જવાબ લખો :

3

- (1) બેંકની ડીમાંડ ડિપોઝિટ એટલે શું?
- (2) વીમા પ્લાનમાં પ્રીમિયમ એટલે શું?
- (3) નાણાકીય સમાવેશ (ફાયનાન્શિયલ ઇન્કલુશન) એટલે શું?
- (4) SLR નું પુરું નામ લખો.

4. (A) મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં રોકાણના લાભ સમજાવો.

7

અથવા

"ડેબ્ટ (દેવા) મ્યુચ્યુઅલ ફંડ" ના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

(B) નીચેનામાંથી કોઈ બેના જવાબ લખો :

4

- (1) "લોડ" એટલે શું? એન્ટ્રી અને એક્ઝિટ લોડ સમજાવો.
- (2) SIP એટલે શું? SIP થી ઈન્વેસ્ટ કરવાના શું કાયદા છે?
- (3) ઈક્વિટી લિંકડ સેવીંગ સ્કીમ સમજાવો.

(C) નીચેમાંથી કોઈ ત્રણના જવાબ લખો :

- (1) NAV એટલે શું?
- (2) ઓપન એન્ડેડ મ્યુચ્યુઅલ ફંડ એટલે શું?
- (3) પ્રયોજક (સ્પોન્સર) એટલે શું?
- (4) AMCનું પુરું નામ લખો.

3

5. નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો :

(1) _____ ઈમ્પીરીયલ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા તરફિ જાણીતી હતી.

(a) રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા	(b) સ્ટેટ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા
(c) દેના બેન્ક	(d) બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા

(2) મ્યુચ્યુઅલ ફંડનો વિચાર ભારતમાં નીચેની કઈ સંસ્થાએ રજૂ કર્યો હતો ?

(a) કોટક પાયોનીયર મ્યુચ્યુઅલ ફંડ	(b) એસ.બી.આઈ. મ્યુચ્યુઅલ ફંડ
(c) યુનિટ ટ્રસ્ટ ઓફ ઈન્ડિયા	(d) લાઈફ ઈન્શ્યોરન્સ કોર્પોરેશન ઓફ ઈન્ડિયા

(3) _____ ભારતની પ્રથમ ડિપોઝિટરી છે.

(a) CDSL	(b) NSDL
(c) SHCIL	(d) SBI

(4) _____ ને સંપૂર્ણ ફેક્ટરિંગના તરફિ પણ ઓળખવામાં આવે છે.

(a) ઈન્વોઈસ ડિસ્કાઉન્ટ	(b) રીસોર્સ ફેક્ટરિંગ
(c) કોસ બોર્ડર ફેક્ટરિંગ	(d) ઓલ્ડ લાઈન ફેક્ટરિંગ

(5) ડોમેસ્ટિક ફેક્ટરિંગમાં પૂર્વચુકવણીના _____ સુધી આપવામાં આવે છે.

(a) 80%	(b) 50%
(c) 90%	(d) 70%

(6) જો કોઈ વિદેશી બેન્ક અગ્રતા ક્ષેત્રના ધિરાણના લક્ષ્યાંક સિદ્ધ કરવા માટે સક્ષમ ન હોય તો તે ઘટાડો રકમ _____ માં જમા કરવામાં આવે છે.

- (a) Rural Infrastructure Development Fund
- (b) Regional Infrastructure Development Fund
- (c) Small Enterprises Development Fund
- (d) Small Estate Development Fund

14

- (7) માર્કેટી ફાઈનાન્સનો વિચાર પ્રથમ વખત _____ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો.
 (a) એમ. નર્સિમ્હમ (b) હાર્ડન રશીદ ખાન
 (c) ડો. નચિકેત મોર (d) ડો. મોહમ્મદ યુનુસ
- (8) _____ ભારતમાં સૌથી મોટી વિદેશી બેંક છે.
 (a) એ.બી.એન. એમ્મો (b) બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા
 (c) ઈન્ડિયન બેન્ક (d) સ્ટાન્ડર્ડ ચાર્ટર્ડ
- (9) _____ સુવિધાથી ખેડૂત ક્રેડિટ પર કૃષિ પેદાશને ખરીદી શકે છે.
 (a) કિસાન વિકાસ પત્ર (b) કિસાન બેંક એકાઉન્ટ
 (c) કિસાન ક્રેડિટ કાર્ડ (d) પાક વીમા યોજના
- (10) મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં જો રોકાણકાર નાણાને એક યોજનાથી બીજામાં બદલવા માંગે છે તો તેણે _____ પસંદ કરવું જોઈએ.
 (a) સિસ્ટેમેટિક ટ્રાન્સફર પ્લાન (b) સરળ ટ્રાન્સફર યોજના
 (c) અનુસૂચિત ટ્રાન્સફર પ્લાન (d) સિસ્ટેમેટિક ટ્રાન્સફર પ્રક્રિયા
- (11) રિઝર્વ મોર્ગેજ લોનનો લાભ લેવા માટે એક વ્યક્તિની વય ઓછામાં ઓછી _____ હોવી જોઈએ.
 (a) 58 વર્ષ (b) 60 વર્ષ
 (c) 68 વર્ષ (d) 70 વર્ષ
- (12) નીચેમાંથી ભારતની પ્રથમ ક્રેડિટ રેટિંગ એજન્સી કઈ છે ?
 (a) CRISIL (b) CARE
 (c) ICRA (d) Fitch rating India Pvt. Ltd.
- (13) ભારતમાં મ્યુચ્યુઅલ ફંડોના નિયંત્રણકર્તા (regulator) _____ છે.
 (a) સિક્યુરિટીઝ એક્સચેન્જ બોર્ડ ઓફ ઈન્ડિયા
 (b) રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા
 (c) યુનિટ ટ્રસ્ટ ઓફ ઈન્ડિયા
 (d) સ્મોલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ ડેવલપમેન્ટ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા
- (14) નેશનલ હાઉસિંગ બેંક ક્યારે સ્થાપવામાં આવી ?
 (a) 1988 (b) 1989
 (c) 1990 (d) 1991

Seat No. : _____

MA-106

May-2017

M.Com., Sem.-II

407 – Financial Services

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) What is factoring ? Explain the mechanism of domestic factoring. 7

OR

What is credit rating ? Explain the rating process used by the credit rating agency to rate an instrument.

- (B) Answer any two : 4

- (1) Explain how physical share can be converted into a Demat share.
- (2) Define Forfeiting. State the parties involved in forfeiting transaction.
- (3) What is Financial Analysis ? State the various aspects covered by credit rating agency in financial analysis.

- (C) Answer any three : 3

- (1) What are the documents needed to open a Demat Account ?
- (2) State the full form of CARE.
- (3) Define Default study.
- (4) What is the role of custodian in depository process ?

2. (A) Discuss the Pre-issue obligations of a Lead Merchant Banker in India. 7

OR

Discuss the various types of Housing finance institutions working in India.

- (B) Answer any two : 4

- (1) What is Home Equity Loan ?
- (2) Where can the loan amount from Reverse Mortgage Loan be used ?
- (3) Explain the role of Compliance officer in the process of public issue.

(C) Answer any three : 3

- (1) What are boutique investment firms ?
- (2) What is the full form of IPO ?
- (3) Define Home Purchase Loan.
- (4) Who was the pioneer of Housing Finance in India ?

3. (A) Discuss in detail the various types of Scheduled Commercial Banks. 7

OR

What do you mean by Life Insurance ? Discuss the various Life Insurance products.

(B) Answer any two : 4

- (1) What are the benefits of Micro-finance ?
- (2) State the various areas of priority sector lending.
- (3) What is RRB ?

(C) Answer any three : 3

- (1) What is demand deposit in banks ?
- (2) What do you mean by premium in an Insurance Plan ?
- (3) What is Financial Inclusion ?
- (4) Give the full form of SLR.

4. (A) Explain the benefits of investing in mutual funds. 7

OR

Discuss the various types of Debt Mutual fund.

(B) Answer any two : 4

- (1) Define Load and explain entry and exit load.
- (2) What is SIP ? What is the benefit of investing through SIP ?
- (3) Discuss Equity Linked Saving Scheme.

(C) Answer any three :

- (1) What is NAV ?
- (2) What is an open ended Mutual fund Scheme ?
- (3) Who is a Sponsor ?
- (4) Give the full form of AMC.

3

5. Choose the correct option.

14

- (1) _____ was also known as Imperial Bank of India.
(a) Reserve Bank of India (b) State Bank of India
(c) Dena Bank (d) Bank of India
- (2) The concept of Mutual Fund was introduced by which of the below institutions of India ?
(a) Kotak Pioneer Mutual Fund (b) SBI Mutual Fund
(c) Unit Trust of India (d) Life Insurance Corporation of India
- (3) _____ is the first depository of India.
(a) CDSL (b) NSDL
(c) SHCIL (d) SBI
- (4) _____ is also known as full factoring.
(a) Invoice Discount (b) Resource Factoring
(c) Cross border Factoring (d) Old Line Factoring
- (5) In Domestic factoring prepayment up to _____ is given.
(a) 80% (b) 50%
(c) 90% (d) 70%
- (6) If a foreign bank is not able to meet the targets of priority sector lending then the amount of the shortfall is deposited in _____
(a) Rural Infrastructure Development Fund
(b) Regional Infrastructure Development Fund
(c) Small Enterprises Development Fund
(d) Small Estate Development Fund.

- (7) Micro finance as a concept was first introduced by _____
- (a) M. Narasimham (b) Harun Rashid Khan
(c) Dr. Nachiket Mor (d) Dr. Mohammed Yunus
- (8) _____ is the largest Foreign Bank in India.
- (a) ABN Amro (b) Bank of India
(c) Indian Bank (d) Standard Chartered
- (9) _____ is a facility given to a farmer to buy agricultural produce on credit.
- (a) Kisan Vikas Patra (b) Kisan Bank Account
(c) Kisan Credit Card (d) Crop Insurance Scheme
- (10) In a mutual fund, if an investor wants to transfer money from one scheme to another, he should choose _____.
- (a) Systematic Transfer Plan (b) Simple Transfer Plan
(c) Scheduled Transfer Plan (d) Systematic Transfer Process
- (11) To avail the benefit of Reserve Mortgage Loan the age of a person should be at least _____.
- (a) 58 years (b) 60 years
(c) 68 years (d) 70 years
- (12) _____ is India's first credit rating agency.
- (a) CRISIL (b) CARE
(c) ICRA (d) Fitch rating India Pvt. Ltd.
- (13) _____ is the regulator of Mutual Funds in India.
- (a) Securities Exchange Board of India
(b) Reserve Bank of India
(c) Unit Trust of India
(d) Small Industries Development Bank of India
- (14) The National Housing Bank was set up in
- (a) 1988 (b) 1989
(c) 1990 (d) 1991